

PROKOM KUPPER ONLINE

Søk sannhet i fakta - Folket har talt, lenge leve lederen, lenge leve proKom!

KONSOLLKRIGEN — DIALEKTER — NSA SER DEG — CERNBESØK — HVORDAN SJEKKE DAMER — VI TESTER DATATEKNIKK

Offline er et tidsskrift for
linjeforeningen Online.

REDAKTØR:

Kari F. Skjold
karifs@online.ntnu.no

MARKED:

Even Lislebø
e.lislebo@gmail.com

ØKONOMI:

Hallvard Jore Christensen

FORSIDE:

Redaksjonen

GRAFISK PROFIL:

Beate Hay Sandmo

LAYOUT:

Rikard Eide
Thor Håkon Bredesen
Kathrine Steffensen
Stian Dysthe
Liang Zhu
Kari F. Skjold
Ingrid W. Myrann
Said Turusbekov
Lars Liverød Andersen
Anne-Marie Samuelsen
Elise Fehn Olsen

TRYKK:

Indergaard & Svenil
Opplag: 430
Dato: 26.11.2013

KONTAKT:

Redaksjonen, proKom
redaksjonen@online.ntnu.no
Sem Sælands vei 7-9
7034 TRONDHEIM
<http://online.ntnu.no/offline>

REDAKTØRENS

Vi nordmenn liker gjerne å høre om hvor spesielle vi er som folk. At vi er det koselige folket oppe i nord. Litt naive. Litt letturt. Litt i vår egen, trygge boble. Etter å ha snakket med utvekslingsstudenter ved NTNU (se side 22), har jeg fått bekreftet det jeg trodde: Vi er et spesielt folk i forhold til resten av Europa.

Er det sant at vi er kalde og sjenerte? En hver episode av Charterfeber ville antageligvis gitt deg stikk motsatt inntrykk, men nå snakker jeg om den generelle nordmann. Jeg tror nordmenn er redde for å bry seg for mye, og å bli oppfattet som for nærgående. Vi har ikke akkurat som vane å snakke med hverandre på bussen eller i andre lignende sammenhenger (Vel, unntakene er etter inntak av alkohol, på tur og i syden). Vi sitter gjerne så langt fra hverandre som overhodet mulig. Du ville nærmest oppleve det som ubehagelig dersom en person satt seg ved siden av deg når det var mange andre seter ledig. Som i en kinosal - da vil du ikke at noen skal sette seg akkurat rett foran deg - bare at i dette tilfellet handler det ikke om å ha muligheten til å se, men å ha muligheten til å være alene.

Dersom det er fullt på bussen, risikerer du å måtte sitte ved siden av en fremmed. Blir du sittende innerst, mot vinduet, må du forbedre deg på å sende signaler om at du skal av: Ta av sikkerhetsbeltet, vri knærne litt mot sidemannen, trekk glidelåsen opp på jakka og sett deg rett i ryggen. Eventuelt ta på lue og vanter. Sidemannen vil forhåpentligvis ta

hintet, og slippe deg ut. Er du heldig, så nikker han smilende. Da kan du mumle et lite «tak» for å vise din takknemmelighet. Er det verdt å gjøre alt dette, sende alle disse signalene, bare for å unngå å faktisk måtte småprate med en fremmed?

Småprating er veldig viktig for å komme i kontakt med nye mennesker. Hvordan ellers skal man bli kjent med folk? Så det perfekte stedet å øve seg på litt small-talk hadde vel nettopp vært - på bussen? Men å rekke ut hånden for å hilse på personen ved siden av deg er vel uaktuelt? Du hadde antageligvis fått en del rare blikk. Kanskje møtt et par stive grimaser også. Og det verste av alt: Du hadde blitt sett på som annerledes.

Jeg tror frykt for å skille seg ut er spesielt vanlig blant nordmenn, og at vi derfor også er veldig mye mer påpasselig med å følge normer og regler i livet. Selv den minste ting, som for eksempel det å snike i en kø, blir nærmest sett på som en forbrytelse av de menneskene rundt. Det er vel derfor vi unngår å begå slike småforbrytelser. Det er ikke akkurat fordi du tenker på de andre - at det ikke er rettferdig for dem. Hvis du hadde hatt muligheten til å snike i en endeløs lang kø uten at noen hadde sett deg, hadde du gjort det, ikke sant?

Kari F. Skjold
Redaktør, Offline
karifs@online.ntnu.no

INNHold

09

12

16 Kunsten å sjekke

Sjekking er ikke lett. Offline gir deg en kort innføring i fagfeltet.

04 Styreord

Leder Sverre har ordet.

06 proKom kupper Online

Lenge har planene eksistert, nå kommer de frem i lyset.

09 Den store julebrustesten

Offline har drukket julebrus. Hvilken er den beste?

12 Å skar'n si?

Noen snakker dialekt, andre ikke. Hvorfor gjør ikke Thor (R)Håkon det?

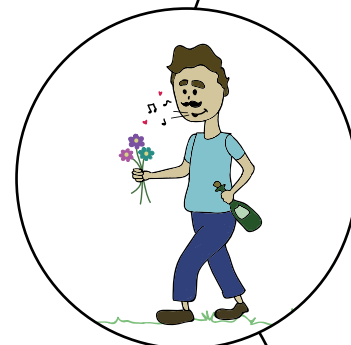
14 Konsollkrigen

Playstation 4 og Xbox One er kommet på markedet. Hva er forskjellen?

22

16

18 Offline sjekker ut datateknikk

Lurer du på forskjellene mellom informatikk og datateknikk? Les hva vår undercover-student avslører.

20 Medaljens bakside

Kan NSA har solgt bedriftshemmeligheter?

22 Offline utforsker CERN

Redaktøren har vært på CERN og sett seg rundt. Les om turen.

24 Sannheten om Norge og nordmenn

Hva tenker utvekslingsstudentene på NTNU om oss nordmenn?

26 Kjøkkenhacks

BURGEEER!

20

//STYREORD

Det å sitje i Online sitt hovudstyre er eit todelt ansvar. Saman skal vi både holde skuta på rett kurs, men óg halde eit auge mot horisonten for å sjå oss ut nye og spanande retningar for å utvikle Online som linjeforeining.

Og apropos utvikling, vår kjære drift- og utviklingskomite har endeleg lansert den lenge etterlengta Onlineweb 4. Eg er verkeleg imponert over det massive arbeidet som ligg bak, og kva dei har klart å skape. Det er ikkje tvil om at dette vil forbetre kvardagen for oss informatikarar. Den som ventar på noko godt, ventar verkeleg ikkje forgjeves.

Men det er ikkje berre dotKom som jobbar hardt. Bedriftskomiteen og Fag- og kurskomiteen har alt kome godt i gang med booking

av bedriftspresentasjonar og kurs for neste semester, og andre spanande arrangement er under planlegging av dei festglade folka i Arrangementskomiteen. Alt i alt er det mykje å sjå fram til på andre sida av juleferien. (Sa nokon Åre-tur?). Trivselskomiteen jobbar utrøtteleg med å gjere kvardagen koslegare for alle informatikkstudantar. Profil- og aviskomiteen sørgjer for at du kan ha på deg den kulaste linjeforeningsgensaren, medan du les deg opp på aktuelle saker i nettopp dette fantastiske bladet du har i henda dine. Den heile runddansen hadde sjølvsaugt ikkje våre mogleg utan Bank- og økonomikomiteen sin stålkontroll over vår økonomiske situasjon. Det er utan tvil ei fantastisk gruppe med friviljuge heltar i Online!

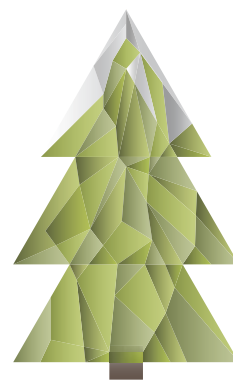
Eksamenstida er ikkje lengre noko vi kan tenke på som ein ting i det fjerne, men derimot ein absolutt og uungåeleg realitet. No gjeld det berre å gjere det beste ut av det, stå

løpet ut å ta ein velfortjent juleferie når det heile er over. Fram til då håper eg at Online kan vere eit lyspunkt i kvardagen, sjølv om det blir lengre mellom arrangementa når vi no går inn i årets siste månad. Lys i mørket er viktig, og som ein konstant i ein hektisk kvardag er kontoret der. Kom innom, ta ein peparkake og ein kopp kaffe, klag over stort pensum og vanskelege oppgåver. Du er garantert i godt selskap.

Lukke til med eksamen, og god jul og godt nyttår!

Sverre Johann Bødøke

Leder, linjeforeningen Online
leder@online.ntnu.no

*Kjapp i toppen
og løs i snippen!*

Vi er på jakt etter løse snipper som mener at verden fremdeles har til gode å se de beste løsningene innen informasjons- og kommunikasjonsteknologi.

Hvis du synes et uformelt miljø med høyt faglig fokus, kort vei til sjefen og kultur for entreprenørskap høres ut som en drøm, vil vi svært gjerne at du sender en mail til hei@knowit.no.

KnowIT er et av Skandinavias ledende miljøer innen informasjons- og kommunikasjonsteknologi. Vi jobber med ledende merkevarer innen offentlig og privat sektor, og tar langsiktig ansvar for våre kunders verdiskapende prosesser.

knowit.no

knowit®

PROKOM KUPPER ONLINE

Enhver gruppe som vil oppnå noe burde sette seg mål. Og mål som skal oppnås gjør seg best på listeform. ProKom, den visjonære delen av Online, har gjort nettopp dette.

TEKST: RIKARD (SNOWDEN) EIDE

Det hele startet for omtrent fire år siden da de klokeste hodene i linjeforeningen satte seg sammen. Noen av dere har kanskje allerede hørt om disse mytiske figurene; de utgjør det vi idag kjenner som visjonærene.

Det var på tide å skape noe nytt. Noe større og bedre. Fra sidelinjen observerte de en linjeforening i full fremmarsj. «Denne bølgen er for stor til å ikke bli surfet», ble det sagt på et av de første møtene, som selvfølgelig foregikk i all hemmelighet. På den tiden fantes det ingen plan, ingen liste og heller ingen mål. De visjonære var intet mer enn en (pro)gruppe mennesker som planla å lage noe større enn seg selv. For de hadde en idé. I over et år jobbet de utenfor arbeidstid og bak lukkede dører. Ting begynte å ta form og ideen ble til en visjon. En visjon som måtte ut til folket. Timingen var kritisk: Det var helt nødvendig at budskapet ble spredt før generalforsamlingen som skulle finne sted en gang i mai.

Offline

En vinterdag i 2011 ble verdens første Offline gitt ut. Visjonen slo fort rot og fant sin plass blant folket. Samtlige Onlinere priset magasinet, totalt uvitende om den egentlige hensikten bak utgivelsen. Om visjonærenes første steg hadde lyktes skulle de derimot ikke

få svar på før årets generalforsamling, selv om alt pekte den veien.

Ukene gikk og det var mye snakk om det ikke bare flotte, men også innholdsrike magasinet som raskt hadde etablert seg som en respektert linjeforeningsavis på Gløshaugen. Man høster som man sår, og visjonærene kunne gni seg godt i hendene etter å ha gjennomført første fase med suksess:

Som en frisk vårvind etter en alt for kald vinter var Profil- og aviskomiteen (proKom) et faktum etter generalforsamlingen i 2011. Som navnet tilsier, skulle dette være en komité forbeholdt de mest profesjonelle og kreative individene i linjeforeningen. At dette også skulle bli et samlingssted for de mest visjonære var det ingen andre enn, ja - de visjonære som visste. Takket være budskapet som ble spredt tidligere, var det ingen som stilte spørsmål ved at noen nå samlet de smarteste hodene i én og samme komité, og de potensielt farlige konsekvensene det kunne medføre.

Hardt arbeid

Det var ingen tid til feiring etter at Fase 1 var gjennomført. Med komitéstatusen fikk én av visjonærene endelig innpass på hovedstyremøtene. Med dette fulgte økt innsikt og informasjon om resten av organisasjonen, som igjen førte til mye aktivitet i den visjonære komiteen. Fase 2 var allerede godt i gang og rekrutteringsansvarlig var i full sving med å

håndplukke nye agenter. Han var spesielt på jakt etter en med et bestemt sett egenskaper: Som minimumskrav måtte personen ha M77-militærstøvler, tilstrekkelige lederferdigheter og ikke minst beherske nynorsk flytende. Denne personen var nemlig øremerket en helt sentral arbeidsoppgave blant de visjonære. «Den Éne» som denne personen ble omtalt som, skulle få helt spesiell utdanning innen elektronisk post, kommunikasjon og det eksperimentelle feltet «muldvarpvirksomhet». En helt spesiell utdanning, for en helt spesiell arbeidsoppgave.

Eksterne oppdrag

At visjonærene var flittige, og hadde en usedvanlig høy gjennomføringsevne, var det ingen tvil om. Fra tid til annen kom det forespørsler fra tidligere støttespillere og andre som kjente til visjonærene. De ønsket ofte hjelp til private prosjekter som lå utenfor visjonærenes interesseområde. Som regel gav vi avslag på disse forespørslene, men i 2012 ble det gjort et unntak. Henvendelsen kom fra en tidligere leder av Online, som nå hadde en privat agenda om å kuppe NTNU-styret. Vi jobbet til daglig i kuppebransjen, og så på det som relevant trening.

Personen, som for øvrig har samme initialer som den avdøde popkongen, ønsket i dette dokumentet å være anonym. Dette ønsket er ikke tatt hensyn til.

Takket være de ukjente propagandamesterne, nådde Michael helt til topps og vant valget.

Fase 2

I hovedsak skulle «Fase 2» handle om innhentning av informasjon. En forutsetning for dette var en komplett oversikt over omgivelsene våre. Vi hadde allerede rekruttert en informant på instituttnivå, og den nyinnsatte Mr. Johansen hadde lovet å lekke informasjon fra NTNU-styret. De visjonære jobbet nå med å infiltrere komiteene innad i Online. Hver og en av oss ble tildelt en enkelt komité, som vi til enhver tid måtte holde oss oppdatert på. Ganske genialt forkledde vi denne overvåknin-gen med et oppfunnet behov om å holde oss oppdatert over hvilke plakatsbyllinger som

var på vei. Basert på informasjonen innhentet av disse aktørene, fikk vi lokalisert de kritiske punktene i organisasjonsstrukturen. Disse ble gjenkjent som:

- **bedKom** for deres kontakt med næringslivet og evne til å generere inntekt.
- **velKom** for å forenkle arbeidet med rekruttering og nå ut til studenter fra første dag.
- **dotKom** for å få innsikt i systemene som drifter linjeforeningen. Vi trodde også dette var en forutsetning for å kunne gjennomføre Fase 3.

Vi gikk systematisk til verks og infiltrerte de to første komiteene. Ved å ta oss inn på møtene fikk vi blant annet notert oss klassifisert informasjon som ble utvekslet. Vi skrev om infiltrasjonene i propagandabladet Offline, noe som

skjøv all grunn mistanke under stolen. «De er jo tross alt åpne om det de driver med», sa folk.

Tett hemmelighold

Vi ble stadig større, og desto viktigere ble det at vi holdt kortene tett til brystet. Vi nærmet oss siste, og mest avgjørende fase. Selv innad i komiteen var det ikke fullstendig åpenhet om hverken intensjon eller mål. Høstsemesteret 2012 tok vi opp mange nye medarbeidere, og vi måtte være helt sikre på at de nyankomne faktisk var ekte visjonærer før vi delte vår agenda med dem.

Den nå topptrente og M77-brukende nynorskmuldvarpen vår var nå ferdig med utdanningen sin, og finjustert for oppdragsløsning. Det var ingen liten utfordring å lede en nykuppet linjeforening, så vi sørget for ►

Som en frisk vårvind etter en alt for kald vinter var Profil- og aviskomiteen et faktum

at han hadde tilstrekkelig med utdanning og trening før han skulle settes i aksjon.

Fase 3

I starten av Fase 3 infiltrerte vi dotKom. Det hadde nemlig lenge gått rykter om at vi ved neste generalforsamling skulle ta i bruk et elektronisk stemmesystem for å spare tid ved opptelling av stemmer. Vi planla å vinne valget om ny leder, noe som ville vært betydelig lettere dersom vi ved hjelp av stemmesystemet kunne fikse resultatet. Analysene våre tilsa at det var dotKom som kom til å få ansvar for å utvikle og drifte et slikt system. Infiltrasjonen var vellykket, men motstandere av proKom fikk nyss om at noe var i gjære, og vi ble

nødt til å avbryte hele operasjonen. Til slutt ble hele det elektroniske stemmesystemet henlagt, mye på grunn av oss. Hadde det ikke vært for våre grundige analyser og fallback-løsninger, kunne dette fort blitt enden på både ideen og visjonen bak proKom. Tre års hardt arbeid, bortkastet. Heldigvis skulle vi få utløp for vår utbredte propaganda og den harde treningen til Sverre den påfølgende våren.

Ledervalg

Sverre Bjørke stilte til ledervalg under generalforsamlingen våren 2013, og vant. Den siste store brikken var nå på plass. Med en visjonær i lederstillingen har vi tilgang på all informasjon som går inn og ut av linjeforeningen. I

praksis betyr dette at vi har kontroll over alle informasjonskanalene som Online bruker.

Med mye makt kommer det et ansvar. Et ansvar vi har ventet lenge på å ha. Om du føler deg ført bak lyset, er det bare å slappe av. For dersom du leser dette magasinet betyr det at dine meninger allerede er så farget at du stort sett gjør hva enn vi ber deg om. Vi har ikke bare tatt over ledelsen, vi har tatt over *deg*.

For oss er du en viktig brikke. En del av et større fellesskap. En ressurs som skal ta oss til nye høyder. Høyder som gratis pizza på arbeidskvelder. Vi hadde ikke nådd så langt om det ikke hadde vært for ditt enkle sinn og evne til å følge strømmen. Vi takker deg for det. Hyll herredømmet, ikke frykt det.

fast ansettelse C++ Java
Trondheim Ingen slipsnisser
Utviklingskontor Skalerbarhet
700 millioner brukere Høy ytelse
sommerjobb

jobs.yahoo.no

YAHOO!

DEN STORE
JULEBRUSTESTEN

GRANS X

Etikett og Farge: 17
Smak: 21
Julefølelse: 23
Pepperkakekompatibilitet: 16

77_p

«Lukter fryktelig syntetisk»
«Lukter ganske godt inni munnen»
«Smaker som utblanda tyttebærsaft»

ARENDAL*

Etikett og Farge: 35
Smak: 42
Julefølelse: 29
Pepperkakekompatibilitet: 28

134_p

«Den var annerledes»
«Er litt gøy å legge brus under tunga»
«Ble tørr i munnen av å drikke den»
*TAKK TIL STEVEN OG MAMMAEN TIL STEVEN FOR JULEBRUSDEALING

DAHLS

Etikett og Farge: 22
Smak: 43
Julefølelse: 26
Pepperkakekompatibilitet: 37

128_p

«Smakte litt champagnebrus»
«HVOR ER BARNÅLA»
«Jeg husker i fjor da det var smørkrise»

GRANS PÆRE

Etikett og Farge: 38
Smak: 30
Julefølelse: 16
Pepperkakekompatibilitet: 22

106_p

«WHAT, hva er dette her?»
«Ikke veldig julete»
«Pærete ettersmak»

NORGESGRUPPEN

Etikett og Farge: 14
Smak: 19
Julefølelse: 32
Pepperkakekompatibilitet: 25

92_p

«Lukter tyggis»
«Tror jeg har tygget den før»
«UÆÆ JESUS»

GRANS JULEBRUS

Etikett og Farge: 46
Smak: 25
Julefølelse: 29
Pepperkakekompatibilitet: 32

132_p

«Ble bedre med pepperkake»
«Jeg likte den jeg!»
«Denne lukta veldig mye»

... og vinneren er

HAMAR/LILLEHAMMER

Etikett og Farge: 36
Smak: 51
Julefølelse: 45
Pepperkakekompatibilitet: 31

163_p

«Ga faktisk julefølelse!»
«Litt sånn småkaramellisert»
«Ikke for mye kullsyre»

★ ★ ★ ★ ★
OFFLINES
TOPP
★ ★ 10 ★ ★

Mener du også at dette er den beste brusen, eller er du helt uenig?

Topp ti ting folk ikke er enige om:

- Xbox eller Playstation
- Ananas på pizza eller ikke
- Hvilken vei dorullen skal henge
- Pepsi eller Coca cola
- LoL eller DOTA2
- McDonalds eller Burgerking
- Pupper eller rumpe
- Unix eller Windows
- For eller mot datalagring
- Julebrus før 1. desember
- Hvilken side av knekkebrødet som skal opp

Å SKAR'N SI?

Jeg er født og oppvokst på Toten. Samme bygd som Vazelina Biloppbøggers, Maj Britt Andersen og Gustav Nilsen kommer fra. De snakker totning. Det gjør ikke jeg.

ORDFORKLARINGER

Noen dialektord er vanskeligere å forstå enn andre. Her har jeg samlet opp de som er brukt i artikkelen, med oversettelse til bokmål.

Støtt: Bestandig

Hærtta ta hårt: Litt av hvert

Ask: Eske

Skart: Skarpt

Henn på bordet er d'n ær henn a? Hvor på bordet ligger den?

TEKST : THOR HÅKON BREDESEN

ILLUSTRASJON : HALLVARD JØRE CHRISTENSEN

Da jeg bodde på Toten snakket jeg dialekt, men etter fire år som emigrant er det ikke mye igjen av bygdespråket. Hvor er det blitt av dialekta mi? Hvorfor har ikke jeg beholdt den, når andre har gjort det?

Utvanning av dialekter har vært diskusjonstema flere ganger enn jeg har fingre til å telle med. Det er et spennende tema, og jeg har gjennom årene som emigrant gjort meg opp noen tanker rundt det å beholde eller miste en dialekt.

Påvirkningen

Selv liker jeg å skyldte på at det er alle årene utenfor Toten som har påvirket meg. Da jeg var 16 startet jeg på Gjøvik videregående skole. Her var det mange som snakket «renere» enn meg, og jeg startet å ta etter.

Tre år og ett vitnemål senere var jeg i Forsvaret i to år. Etter å ha brukt fraser som «*henn på bordet er d'n ær henn a?*» ble jeg bedt om å snakke forståelig, og la derfor enda mer

over til et renere talemål. Det ser ikke ut til å ta slutt med avleggelsen av dialekta. Det hjalp heller ikke å komme til Trondheim, der alle norske dialekter møtes i studenterbyen.

Jeg tok turen opp til Dragvoll for å snakke med professor Brit Mæhlum ved Institutt for språk og litteratur, og kanskje få et svar på hvorfor jeg ikke snakker dialekt, mens andre gjør det.

Da hun i sin tid reiste fra hjembygda Dokka, til Oslo, la hun merke til at flere venninner la om dialekten, mens hun ikke gjorde det. Dette skrev hun senere hovedoppgave om. Dokka ligger drøyt fem mil unna Kapp, der jeg er oppvokst, og dialekten er så og si den samme.

– Det er mye fordommer med dialekter. For en del av oss handler det å legge om dialekt om å passe inn der vi er, og ikke bli sett på som bønder i byen, slik dialekta vår blir sett på som, sier Brit.

Tilpasser flatbygddialekta

– Å legge om har veldig lite eller ingenting med å bli forstått av andre å gjøre, det handler om hvilke signaler vi sender ut, sier Brit.

Internasjonale undersøkelser om språkholdninger viser at dialekt signaliserer troverdighet og lojalitet, men standard talemål viser prestisje og status. Standard talemål, som Oslo-mål, utstråler altså ikke entydig positive menneskelige faktorer.

I sosialpsykologien er det to begreper som kan hjelpe oss å forstå hvorfor noen legger om, mens andre ikke gjør det, high self monitor og low self monitor. De beskriver henholdsvis de som blir lik omgivelsene sine og de som i mindre grad lar seg influere. Det er ikke uvanlig for mennesker å tilpasse seg etter de vi snakker med, både i kroppsspråk og hvordan vi snakker.

– Snakker den du snakker med høyt, snakker du også høyt. Dette gjelder også dialekter, og det går nesten *støtt* mot et «renere» språk. Mange legger om til Oslo-mål, fordi det oppfattes som et mer prestisjefult språk, sier Brit.

For Brit har det aldri vært aktuelt å legge av seg dialekta. For min egen del har det ikke vært et bevisst valg, det skjedde mer eller mindre av seg selv. Mange av vennene mine, fra andre steder i det langstrakte land, har ikke lagt om. Er nesten alle jeg vokste opp med high self

monitors? Mens resten ikke er det? Jeg kan ikke tenke meg det.

Norge skiller seg ut

– For de som bor på Østlandet er det både geografisk og språklig nærhet til Oslo, til forskjell for andre dialekter. Det gjør det nok lettere for østlendinger å få det til å høres riktig ut å snakke Oslo-mål. For andre kan det bli *hærtta ta hårt*, forteller Brit.

– Vestlandsdialekta på sin side har nok fått god hjelp fra nynorsk med å bli etablert som et prestisjespråk. Vi som ligger og vaker noen mil unna Oslo, har et språk som mer kan bli oppfattet som en avart av Oslo-mål, sier Brit.

Norge er spesielt når det gjelder dialekter. I utlandet er det en generell holdning til at dialekt brukes privat, mens standardmålet blir brukt offisielt, som på TV, radio og universitet.

– I Danmark vil du ikke finne en universitetsprofessor som snakker dialekt. Her skiller Norge seg ut. I Norge er det greit for offentlige personer å snakke dialekt, sier Brit.

Tidligere finansminister Sigbjørn Johnsen blir ofte trukket frem når det skal finnes eksempler på kjente personer som snakker dialekt.

– Det er også andre som snakker dialekt på stortinget og i regjeringen, men han blir trekt frem fordi dialekta fra indre Østlandet er så stigmatisert. Den fremstår som en komisk flatbygddialekt, slik Vazelina Biloppbøggers snakker, sier Brit.

Selvsensur

Hva som gjør at noen legger av, tror Brit har mest med personlighet å gjøre. Hun har flere eksempler på personer som har flyttet til Oslo og lagt om dialekten når de har startet på universitet.

– Vi velger å sensurere oss selv på forskudd, fordi vi vet at assosiasjonene finnes. Det er mange som tenker at du ikke kan lykkes som akademiker når du har dialekt, selv om dette ikke tilfellet. Mine egne studenter sier de ville hatt et annet synw på meg om jeg hadde snakket Oslo-mål, sier Brit.

Alt håp er ikke ute

Brit kunne også fortelle at det er mange som ikke vil vedkjenne seg bakgrunnen for at de legger om, dels fordi det skjer intuitivt og dels fordi det kan være ubehagelig for enkelte å tenke på.

I mitt tilfelle har det i aller høyeste grad skjedd uten at jeg har tenkt på det. Kanskje har det noe med sosiale bånd fra da jeg var yngre å gjøre.

Pappa er fra Toten og mamma er fra Lillehammer. Mamma har ikke hatt noen bred dialekt. Dette har nok gjort det lettere for meg å legge om, fordi jeg ikke har den samme tilknytninga til totendialekta som mange andre. I Brits tilfelle har dialekta alltid vært en del av hennes personlighet. Språket handler for henne om geografisk tilhørighet, ikke hvilke fordommer som kommer med dialekta.

Avlagt dialekt til tross. Det hender det skinner gjennom hvor jeg har brukt 18 år av livet mitt. Jeg har fått høre fra sikre kilder at jeg legger om når jeg snakker om noe engasjerende. Det er også noen ord som dukker opp her og der, som *ask* og *skart*. Etter flere år med å ha mistet dialekt ser jeg meg fornøyd de gangene folk ikke forstår hva jeg sier. Da er totningen tilbake.

Julen 2013 nærmer seg, og med tanke på at neste generasjons konsoller snart slippes, er julen i år en ekstra spesiell tid for konsollgamere. Også i år er det hovedsakelig to giganter som kriger om forbrukernes penger, og dermed kommer det store spørsmålet: Hvilken konsoll vil du ha under juletreet ditt?

TEXT: LIANG ZHU OG STIAN DYSTHE

Xbox One:

21. mai 2013 var det Microsofts tur til å presentere sitt produkt. Fremfor å lage en ren spillmaskin så Xbox One ut til å bli en multimediamaskin der man skulle kunne både spille spill, surfe på nettet samt streame både filmer og musikk. Deres fokus på spill kom ikke før en måned senere på E3s fremvisning av konsollen. Rent basert på førsteinntrykket så Sonys konsoll ut til å bli «gamernes konsoll», mens Xbox One kom til å bli en mer familierettet multimediakonsoll.

Design:

Fargen til Xbox One blir et to farget kombinasjon mellom matt og blankt svart. Koblingene som Xbox One har er HDMI-in/out, to USB-porter på baksiden, ethernet-port, Kinect sensor-port, S/PDIF connector og en IRport. Håndkontrollens design blir mer eller mindre lik designet til Xbox 360, men det er mange små detaljer som blir oppgradert. Hver trigger har blitt utstyrt med individuelle vibrasjonsmotorer som blir kalt «impulse trigger». Dette gir kontrolleren en vibrasjonsretning.

Hardware:

Xboxen bruker 8 AMD-Jaguar-kjerner med 64bit x86 arkitektur og bruker AMD GCN(Graphics Core Next). I GPUen brukes det 12 compute engines og Xbox One har 8GB av DDR3 ram med 32MB SRAM grafikkache, 3GB reservert for OS-bruk og rundt 5GB for spill. Xboxens interne harddisk kan ikke bli byttet ut, men konsollen kan bli oppgradert med en ekstern harddisk om det er ønskelig.

Tilbehør:

Xbox Kinect-sensoren er hovedattraksjonen i tilbehørkategorien. Microsoft har oppgradert kinect-sensoren med et 1080p vidvinkelkamera. Kinecten kan prosessere 2 gigabit data per sekund, og kan spore opp til 6 personer til en hver tid. Den holder seg også aktiv selv om maskinen er av, slik at du kan stemmeaktivere maskinen.

Multimedia:

Lik Windows 8 vil Xboxen ha mulighet til å kjøre flere programmer som Skype og nettsere i tillegg til spill. Du kan også koble til dekoderboksen din rett inn i Xboxen sånn at du kan se på tv gjennom konsollen. Dette skjer via en ir-«blaster» som sender fjernsignaler til dekoderboksen. Da vil du få funksjoner som stemmestyring og elektronisk tv-guide, dog er det usikkert om sistnevnte vil fungere i Norge. Er du Xbox live gold-bruker kan du også laste opp de siste 5 minuttene av spillingen din for deling, og i fremtiden kan man også streame til twitch.tv gjennom konsollen.

Siden Microsoft har fått mange dårlige tilbakemeldinger på grunn av DRM-regelene(Digital rights management) da konsollen ble annonsert, valgte de å fjerne alle DRM-restriksjoner på brukte spill etter press fra brukerne. Etter Xbox 360 har Microsoft også valgt å gå en annen retning i konsollutviklingen:

De satser denne gangen på en mer multimediasentrert filosofi: Konsollen skal ikke bare være til spilling, men en multimediaboks for kommunisering via nett, surfing på nett og tv, for å nevne noe.

Xbox One kommer i salg i Norge i starten av 2014, og vil koste rundt 4000 kr. Konsollen har ikke regionssperre, så importering er mulig hvis du vil ha tak i den til jul. I grunnpakken vil det følge med en håndkontroller, et headset, en HDMI-kabel, en strømkabel og selvfølgelig Kinect-sensoren.

Playstation 4:

Det lå lenge i luften at neste generasjons konsoller snart ville kunngjøres, og 20. februar 2013 var Sony først ute: På deres konferanse i New York ble det gitt informasjon om konsollens hardware og funksjoner, samtidig som de også viste frem gameplay fra noen av de eksklusive spillene. Til manges skuffelse ble ikke selve konsollen vist frem før noen måneder senere. Til tross for dette satt de fleste igjen med et positivt inntrykk av konsollen.

Design:

Selve konsollen kommer til å bli langt mindre og slankere enn sin forgjenger. På utsiden er den dekket med en blanding av blanke og matte overflater og er formmessig designet for å kunne brukes både stående og liggende. Når det kommer til selve kontrolleren har denne blitt forandret noe i forhold til den som fulgte med Playstation 3. Formen på kontrolleren er veldig lik, dog er den denne gangen betraktelig større. Dette er gode nyheter for de med litt store hender, siden du ikke lenger vil få følelsen av å ha for dårlig overflateplass. Den største nyheten er at du nå også har en «touchpad» midt på kontrolleren. Akkurat hvordan denne paden blir benyttet av utviklere gjenstår å se.

Hardware:

PS4 har 8 AMD-Jaguar cores med 64bit x86 arkitektur, og bruker AMD GCN (Graphics Core Next). I tillegg vagte sony å bruke 18 computer engines i GPUen til PS4, samtidig som de også valgte et annerledes design på sitt RAM. I stedet for å bruke vanlige DDR3 RAM, valgte Sony å bruke 8GB av raskere GDDR5 unified RAM. Det betyr stort sett at både CPU og grafikkort deler det samme minnet. For PS4 er 1GB reservert for OS og rundt 7GB er reservert for spill. Playstation 4 kan ha den interne harddisken byttet ut om du ønsker, den kan også bli koblet til en ekstern harddisk, men det har enda ikke blitt bekreftet om eksterne harddisker kan bli brukt på spill.

Tilbehør:

Sony har også valgt å videreutvikle deres bevegelsessensor: Playstation Eye. Ved hjelp av et lys på baksiden av håndkontrolleren kan sensoren inne i Eye-kameraet lese hvor kontrolleren befinner seg og oppdage bevegelse og avstand. Selve sensoren har også blitt forbedret og oppgradert. Den har to sensitive vidvinkelkameraer som skal kunne fange opp så mange bevegelser som mulig. I motsetning til Xbox Ones Kinect selges denne bevegelsessensoren separat, noe som senker prisen på selve konsollen betraktelig.

Sosiale Nettverk:

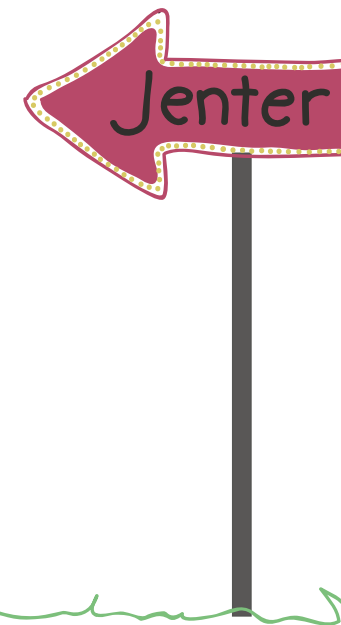
Med Playstation 4 ønsker Sony å lage noe mer enn en ren spillmaskin. I denne omgang har de også satt fokus på sosiale nettverk og har uttrykt et ønske om å gjøre det så lett som mulig å kunne dele videoer og opplevelser fra spill med andre brukere. Takket være et samarbeid med Twitch og Ustream skal du lett kunne

sette opp en direkte videostream og kringkaste spillopplevelsen din. Med Playstation 4 skal man uten problemer kunne se hva vennene dine holder på med. Derimot om dette ikke faller under din interesse skal det lett kunne skrus av. Altså er det en konsoll som passer både spillere som foretrekker å spille alene og mer sosiale spillentusiaster som vil dele opplevelsene.

Det ser ut til at Sony har lært en del i løpet av tiden Playstation 3 har vært på konsollmarkedet, og tar denne gangen for seg den neste generasjonen på en litt mer ydmyk måte, samtidig som de prøver å rette opp noen av feilene som ble gjort med Playstation 3. Vi vil få en konsoll som er langt slankere og som har en maskinvare som skal gjøre det mye enklere for utviklere å jobbe med maskinen. Samtidig har også håndkontrolleren fått noen forbedringer den sårt trengte. Selv om Sony også setter fokus på det sosiale, ser det ut som om de leverer en konsoll med størst fokus på gamere framfor å lage en multimedia-maskin ment for å underholde hele familien. Med tanke på at Xbox One setter et såpass stort fokus på multimedia kan det se ut til at Playstation 4 vil bli gamerens konsoll.

Playstation 4 kommer i salg 29. november i Norge og vil koste rundt 3500 kroner. I grunnpakken vil det følge med en DualShock 4-håndkontroller, et headset, en USB-kabel for å lade kontrolleren, en HDMI-kabel og en strømkabel.

Kunsten å sjekke

Vi kjenner alle en. Den ene gutten som alltid er på sjekkern. Gutten som bruker hver minste situasjon og hver eneste helg til å sjekke opp byttedyr.

TEKST : THOMAS GAUTVEDT

ILLUSTRASJON : ELISE FEHN OLSEN

Mange gutter ville blånektet på at de er en slik person, men realiteten er at gutter flest er på sjekkern mye mer enn de helst innrømmer. Det ligger i deres natur å gjøre dette, selv om det ikke har blitt bevist på medisinsk plan enda. Eller kanskje det er det, jeg vet ikke.

Kunsten å komme i kontakt med jentene

Det er en del tips og triks man kan ta med seg videre for å bli en god sjekker, og det er dette jeg ønsker å dele med dere. Alle som utøver sjekking ønsker å være gode i det, og med noen få knep kan man gjøre det mye enklere for seg selv. For det første er utfordringen å komme i prat med ei jente slik at sjekkingen kan skje. Å begynne en samtale er kanskje den vanskeligste kneika og som oftest der folk kaster inn håndkledet. Det finnes mange forskjellige sjekkerer som utnytter forskjellige ting, trekk eller situasjoner for å ta kontakt med ei jente, og det er viktig å ha kunnskaper om disse. For å ta noen av de viktigste har vi blant annet:

- **Bysjekkeren:** Dette er den klassiske. Bysjekkeren er gutten som hopper på jentene i baren, eller finner seg en forlatt sau på dansegulvet. Det er disse sjekkerne vi ser lettest. For folk som er litt mer casual og bare observerer kan disse sjekkerne virke tragiske og ufattelig desperate. Til tross for det så er det faktisk en god bragd å lande ei jente når man selv har to six-packer og én liter Whiskey innabords. I denne type sjekking har vi også et utrolig bredt spekter av ferdigheter. Helt fra fyren som har med seg besøk hjem hver helg, til fyren som tømmer utestedene med sine utrolig lite forførende bevegelser på dansegulvet. Moderat alkoholkonsumering er et nøkkelord her. Ingen gutt i verdenshistorien har klart å sjekke opp ei jente hvis han ikke var i stand til å stå på beina eller forme meningsfylte setninger, ha alltid det i bakhodet.

- **Chatsjekkeren:** Dette er guttene som tar kontakt med jenter som de «kjenner» gjennom et utrolig tynt nettverk av «venner-av-venner-av-venner» og sakte, men sikkert bygger opp en saftig flørt. Alle har hauger og lass av venner på Facebook som man ikke vet hvordan egentlig havnet der, og Chatsjekkeren utnytter dette faktumet. Chatsjekkeren er som oftest strategisk og bygger opp et nettverk av slike flørter over hele landet, så uansett hvor han reiser er det alltid en eller annen person å hilse på. Legg merke til at disse guttene har en tendens til å være freaks som man aldri ville stiftet bekjentskap med fjes-til-fjes, så vær obs!

- **Likhetssjekkeren:** Fyren som sjekker opp jenter han har noe til felles med. Dette kan faktisk funke veldig bra, da like interesser og verdier kan være et godt grunnlag for å sjekke opp noen. Om begge trener regelmessig på samme treningsstudio kan dette være en god introduksjon for en ellers klein samtale. Det kan også være mindre ting, som at to personer låner samme bok fra biblioteket. Dette kan også hjelpe til med å få samtalen gående. Legg merke til at å låne «Det tenkende mennesket» fra Realfagsbiblioteket utgår her, da burde man heller legge på løp.

- **Situasjonsutnyttaren:** Gutten som utnytter situasjoner som ikke oppstår så ofte til å starte en forførende samtale med ei jente. Du husker kanskje en scene fra filmen Notting Hill hvor Hugh Grant og Julia Roberts går på hverandre. Kaffe søles, unnskyldninger flyr i alle himmelretninger, og et grunnlag for et usannsynlig forhold er lagt. Mister ei jente bøkene sine på Stripa, og en gutt plukker de opp, ja, da er sjansene store for kino, middag og hankypanky etterpå. Legg riktignok merke til at det er en grense for hvor spesielle situasjonene kan være før dette ikke funker i det hele tatt. «Neimen, har du falt ned trappa du a? Hør her, etter at jeg har fått deg på legevakta og vi har fått jekka den skuldra di tilbake der den skal være, kunne du tenke deg å være med på kopp kaffe på Stripa?». Uforutsigbarhet er gull, selv om slik sjekking fungerer bare et fåtall av gangene.

Kunsten å sjekke bra

Dette er bare et knippe av de vanligste sjekkertypene der ute, men med kunnskapen om disse burde du klare å komme i prat med ei jente før eller siden. Neste punkt på listen er å sjekke bra. Alle gutter og jenter er forskjellige, og dette fører til at det ikke er noe fasit på hvordan en «korrekt» sjekking skal foregå. Det er riktignok en del tips du kan ta med for å øke vinnereansjansene.

Ett av disse tipsene er å gjøre deg selv spennende. Fortell spennende ting om deg selv eller en unik hendelse du har opplevd. Jo sykere, jo bedre...som regel. De trenger ikke nødvendigvis å være sanne, men husk at om du bygger opp et korthus av løgner skal det ikke mye til før det raser. Å hevde at du er mangemillionær og barnebarn av Olav Thon er for eksempel lett gjennomskubart. Kan du derimot slå i bordet med en boligbrann og en heroisk akt, så har du hoppet over to timer med tørrprat med jenta. Å overdrive en smule har heller aldri vært ulovlig og er helt tillatt i slike situasjoner. Husk også at jenter elsker mystiske gutter som ikke forteller alt, men holder igjen litt. Ikke avslør alt om deg selv med en gang, da dette fører til at spenningskurven får et uheldig dropp alt for tidlig.

Kunsten å treffe spikeren på hodet

Enda viktigere enn å være spennende er å inneha en sans for humor. Folk som ikke er morsomme og som ikke ler er potensielt verdens kjipeste personer og har større sannsynlighet for å bli truffet av lynet enn de som har det. Her er det viktig å ha bred humor og gjerne en som er litt på kanten, litt frekk og litt annerledes enn alle andre. Ha alltid en passende vits i bakhånd og vær akkurat så småfrekk at du ikke gjør jenta sinna. Det er en hårfin balanse her, og det er fort gjort å trække over streken. Unngå for eksempel å dra «Morra di»-vitser hvis du sjekker opp ei jente for første gang.

Du kan også lære deg masse artige fakta som du kan slå i bordet med på et passende tidspunkt. Vet du for eksempel at blodet til blekkspruten er blått eller at nasjonalblomsten til India er lotusblomsten, kan du glatt bruke disse når det passer seg. Slike ting gir deg plusspoeng i boka, i margin og mellom beina på jentene. Legg riktignok merke til at du

burde få slike fakta til å passe naturlig inn i samtalen, sånn at du ikke ramser opp tusen og en ting du leste i en faktabok, da kan jenta like godt sitte på Wikipedia i stedet for å prate med deg

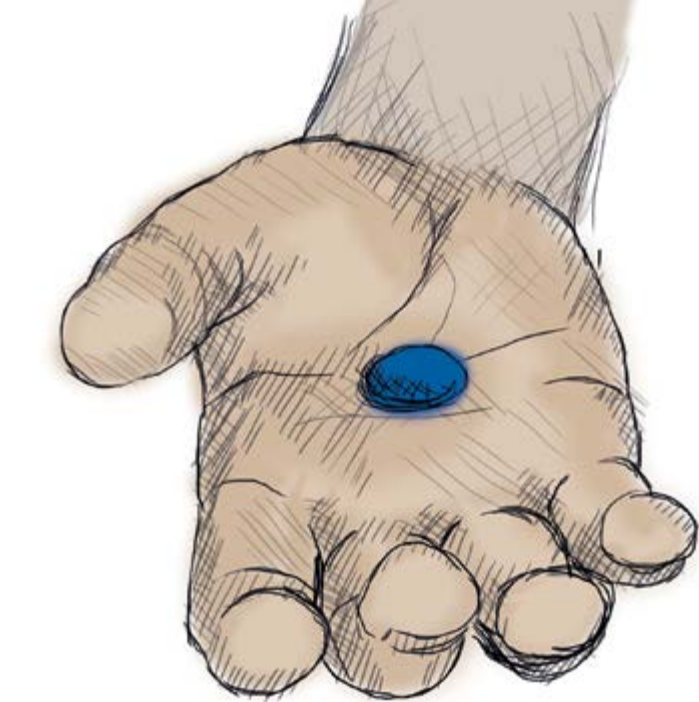
Kunsten å sette prikken over i-en

Sist, men ikke minst, gjelder det å være annerledes. Det er mange gutter der ute, og mange av dem er mest sannsynlig penere og bedre mennesker enn deg, så det gjelder å skille seg ut på en god måte. Virk casual og tilbakelemt. Ta livet med ro, og ikke stress med verken sjekking eller pratingen, slikt virker bare slitsomt på alle andre. Pass imidlertid på at du ikke blir for annerledes så du ikke fremstår som en freak for alle andre. I hjembyen min hadde vi en skikkelig bygdeoriginal som hadde en tendens til å ta med seg en kortstokk på byen og dra korttriks for jentene. Litt artig var det jo, men jentene gikk fort videre og lo strengt tatt mest av fyren. Med mindre du kan trylle bort et kort og få noe annet til å ende opp i senga til jentene, er dette ikke en strategi jeg vil anbefale.

Kunsten å innse fakta

Til slutt er det viktig å huske at sjekking er en uendelig utfordring som vi aldri vil forstå, eller mestre hundre prosent. Du må forberede deg på å gi det beste av deg selv og håpe på at det er nok. Er det ikke det, er det bare å gå videre. Man merker som regel hvor en samtale med en jente går etter noen få minutter. Man kan ikke vinne hver gang, og med sjekking er dette dessverre et faktum man får slengt i trynet alt for ofte. Ikke gi opp og fortsett å lære deg triks som nevnt ovenfor. Det vil gjøre deg mer spennende, og potensielt til et bedre menneske. Lykke til!

I denne artikkelen er det i all hovedsak omtalt gutter som sjekker opp jenter. Dersom noen jenter trenger tips er det hovedsaklig fire trekk dere kan dra som alltid fungerer: Smil, le, gi øyekontakt og le litt mer. Slik får du deg en gutt på null komma svisj. Verden er et urettferdig sted til tider. Ha det moro!

eller RØD BLÅ?

GENERELT OM ONLINE:

- Startet opp i 1985 på AVH på Lade og flyttet til Gløshaugen rundt tusen-årsskiftet
- Består av studenter fra informatikk årsstudium og bachelor
- Treårig bachelor-program med mulighet for å søke toårig master.
- Kompilerer sine nye medlemmer
- Offline utforsker
- Holder til i tredje etasje, P15
- Består av folk som liker å holde på med data
- Kontoret hadde ofte vafler og kaffe, nå har de kake

I løpet av studiet har vi sett mange datateknikk- og kontekststudenter i de samme forelesningene og arrangementene som oss informatikere. Hva driver de egentlig med, og er det egentlig noen forskjell mellom de to studieretningene?

TEKST: CHRISTIAN NEVERDAL JONASSEN

ILLUSTRASJON: HALLVARD JORE CHRISTENSEN

Forvirring er ikke unaturlig: Da jeg begynte på NTNU var jeg også litt usikker på hva som egentlig var forskjellen på datateknikk og informatikk. Når jeg i dag forteller utenforstående om studiebyttet blir det ofte litt forvirring rundt hva jeg da i utgangspunktet drev med. En av de største forskjellene mellom de to studiene er at informatikkstudiet er delt inn i en bachelor og en master, mens datateknikk er en integrert master som du begynner på fra første semester. På informatikk har du også en del valgfag de første årene som kan brukes til stort sett hva du vil. Der valgte jeg blant annet psykologi og en del andre fag som jeg ikke har fått bruk for siden. Å velge tullefag

var gøy, men det er ikke å anbefale dersom du er en person som liker å tenke langsiktig. Etter å ha brukt opp alle valgfagene mine var det fremdeles noen fag jeg hadde lyst til å ta, og da passet det godt for meg å bytte over til datateknikk.

Så hva er egentlig forskjellen?

Først og fremst er datateknikk et femårig program, i likhet med resten av sivilingeniørstudier på NTNU. De to første årene av studiet er fagene stort sett de samme som ved de andre sivilingeniør-linjene. Ordningen er en fordel for dem som av ulike grunner ønsker å bytte til en annen ingeniørretning enn den de kom inn på, siden de da har mange av fagene de trenger allerede. En av ulempene ved dette er naturligvis at kanskje ikke *alle* disse grunnfagene er

like interessante. Siden det er et femårig program får du ingen akademisk grad av NTNU dersom du bare studerer i tre år.

Datateknikk-studenter må ta en del fag fra de harde vitenskapene - blant annet matematikk 1, 3 og 4D (D for differentialligninger). I tillegg kommer statistikk, fysikk og analysing av elektriske kretser.

Dessuten er det en del strengere regler for studieprogresjon: Du kan for eksempel ikke begynne i 4. klasse dersom du mangler 1. klasse-emner, og du kan heller ikke være i samme årskurs mer enn to år på rad. I teorien kan du vel bruke 10 år på en grad uten å bli kastet ut dersom du klarer å tøyne strikken på alle mulige måter hvert eneste år, uten at det var et mål å gjøre det for min del. Femteklasse er også litt annerledes enn på informatikk: Et av emnene er et fordypningsprosjekt som må bestås første semesteret. Andre semester skrives masteroppgaven.

Ny linje, ny linjeforening

Med ny linje ble det ny linjeforening. Etter en del søking og artige intervjuer ble jeg etter hvert tatt opp i readme, Abakus'

linjeforeningsavis. Der har jeg brukt tiden på å skrive om det jeg vil, når jeg vil, og ellers vært med på sosiale ting med både readme og Abakus. Jeg var også med på Abakus' listingløp - en ganske brutal affære uten mål og mening som jeg vil si er selve eksempelet på hva som kan skje når mennesker med usunn fantasi gis frie tøyler. I år stod jeg vakt på en post som involverte én ball og veldig mange pølser. Det ble gitt mange poeng, for ikke å nevne minuspoeng.

For øvrig lager readme verdens beste taco, og aldri har jeg sett noen ta bedre ansvar for å drikke vin.

time.now()

I dag har Abakus fått kontor i 4. etasje på P15, rett over Online. Etter å ha vært medlem av både Online og Abakus, og gått på begge studiene, er jeg overbevist om at det er et tap for alle at det er to ulike linjeforeninger. Begge linjeforeningene har arrangementer som hadde vært artige for medlemmer av den andre, og jeg har ikke merket noen forskjell på folkene som går datateknikk og de som går informatikk.

GENERELT OM ABAKUS:

- Startet opp i 1977 under navnet Komputern og endret navn til Abakus i 1987
- Består av studenter fra Datateknikk og KomTek
- Femårig program med integrert master eller studenter fra høyskole
- Formaterer sine nye medlemmer
- «readme tester»
- Holder til i fjerde etasje, P15
- Består av folk som liker å holde på med data
- Kontoret har ofte kaffe og kake

Medaljens bakside

NSA skal ha tappet informasjon fra telefoner og hacket datasentrene til Google og Yahoo. I denne artikkelen ser vi på mulighetene for at NSA eller enkeltpersoner i NSA kan ha solgt bedriftshemmelig informasjon.

TEKST: ANDREAS DIGERNES

Varsleren Edward Snowden var den som startet lekkasjene som nå blir omtalt som overvåkningsskandalen. Han har en tidligere karriere fra CIA og var så ansatt hos NSA via en underleverandør. Her kopierte han den graderte informasjonen som en rekke aviser så publiserte. Han flyktet først til Hong Kong hvor han startet sine avsløringer. Etter stort press på kinesiske myndigheter fra amerikansk side fant Snowden ut at det ikke lenger var trygt å oppholde seg i Kina. Han dro dermed til Russland hvor han ble sittende flere uker i transittmottaket på flyplassen fordi amerikanske myndigheter hadde inndratt passet hans. Herfra søkte han asyl i en rekke land, Norge var et av dem. Han fikk asyl i Ecuador, men på grunn av flynekt i ethvert luftrom kom han seg aldri dit. Han fikk derimot innvilget midlertidig asyl i Russland hvor han for øyeblikket befinner seg.

Informasjon på avveie

Fra de siste dokumentene som har blitt frigitt av Snowden har det kommet frem at om lag 70 millioner GB med data fra franske telefoner skal ha blitt tappet fra desember i fjor til januar i år. De berørte av datatappingen

skal visstnok være personer knyttet til terrorisme, men det gjaldt også personer innenfor næringsliv og politikk. I Spania skal rundt 60 millioner telefonsamtaler ha blitt overvåket og tappet for informasjon på kun en måned i fjor. Om de berørte er tilfeldige eller ikke, er uavklart. Men det som er interessant med tanke på disse avsløringene er avlyttingen av det franske næringslivet. Grunnen til dette er at via de avlyttede samtaler som NSA har gjort må det være enorme mengder med sensitiv bedriftsinformasjon som er snappet opp.

Når NSA har overvåket så mange mennesker i Frankrike og Spania, tenk på hvor mange de da kan ha overvåket på verdensbasis og hvor mye gradert bedriftsinformasjon som kan være på avveie. Det er kanskje ikke helt urimelig å da spørre seg selv om det er noen i NSA eller NSA selv som har en økonomisk gevinst fra ulovlighetene de bedriver. Med så mye informasjon som strømmer inn til NSA for analyse og filtrering er det sikkert mye informasjon som «forsvinner».

Ute av syne, ute av sinn

I Merkel-saken kom det frem at Obama godkjenner overvåkningsprogrammet, men hvem som skal overvåkes er det NSA som selv bestemmer. Vil de overvåke deg og meg er det

opp til dem fordi det godkjennes internt. Men det betyr, ut ifra hva jeg forstår, at NSA har fritt spillerom til å overvåke hvem de vil uansett om vedkommende er av interesse eller ikke. Da er det mulig å anta at de ikke selv har kontroll på hvem som blir overvåket. Etter alle avsløringene som er kommet bygger det opp under argumentet om at de ikke har kontroll, og at ting er gått ut over rimelighetens grenser for hva som faktisk er lov. Så, hvordan vet NSA at alle som overvåker for dem, overvåker dem som faktisk skal overvåkes og ikke har en egen skjult agenda? Som med alle hemmelige operasjoner, dokumenter og lignende, kan ting skyves inn under teppet og dekkes over. Det å overvåke næringslivet for så å selge bedriftsinformasjon kan med enkelthet skjules fordi vedkommende kan si han har blitt bedt om å overvåke bedriften, og det vil ikke nødvendigvis være noen innenfor organisasjonen som sår tvil i hans arbeid.

Bakgrunnen for dette argumentet er at man overvåker så mange fra før at det høyst sannsynlig er en som skal overvåkes selv om det ikke er tilfellet. I tillegg vil det være tilnærmet umulig å oppdage i ettertid: Det flyter så mye informasjon rundt i NSA at det ikke trenger å være noen som merker om det mangler noen tusen dokumenter. I forhold til den totale mengden er det bare en dråpe i havet.

Tappekrana på vidt gap

Med lekkasjen som Washington Post nylig fikk tilgang til styrkes argumentasjonen ytterligere for at salg av bedriftsinformasjon kan ha funnet sted: NSA skal ha hacket Googles og Yahoos dataskyer og tappet de fiber-optiske nettverkene som forbinder datasentrene deres rundt om i verden. NSA skal dermed ha forsynt seg med metadata og innhold som tilhørte flere hundre millioner brukere og bedrifter etter eget ønske. Også her har NSA mest sannsynlig hentet ut sensitiv bedriftsinformasjon, da hackingen også gjaldt e-postkontoer knyttet opp mot bedrifter. Hva de konkret bruker informasjonen til er ikke noe som kan svares på i dette øyeblikk, men en ting er i hvertfall klart: NSA har forsynt seg av data som i retningslinjene til mer eller mindre alle bedrifter ikke skal komme på avveie.

Det at NSA tapper bedriftsensitiv informasjon kan sammenlignes med det Edward Snowden gjorde mot dem da han tappet selskapet for dokumenter. Det er likevel en vesentlig forskjell i de to sakene: Edward Snowden kom over noe som rammer borgere i hele verden, mens det NSA holder på med er stjeleling/tapping av informasjon som er ment for å kun beskytte deres egen interesser, og dette er informasjon som ikke berører allmenheten. Snowden lekker informasjon som verden

trenger å vite om fordi det er et stort overgrep mot verdens befolkning ettersom det rammer flere uskyldige enn den tiltenkte målgruppen, som er å ta terrorister. Det Snowden har gjort er viktig og bra. Måten NSA tapper informasjon på er derimot så til de grader på kanten av loven som det er mulig å komme, til tider i USA og i hvertfall i Europa. Hvordan kan det på noen måte være mulig å forsvare at for eksempel en fjerdedel, halvparten eller en tiendedel av alle bedriftene de har tappet informasjon fra har tilknytning til terrorisme når det var snakk om flere hundre millioner personer og bedrifter som hadde fått sine kontoer kompromittert av NSA? Er da verden et eneste stort terrornettverk? Det kan i hvertfall ikke jeg fatte og begripe, men forstå det den som kan. Maks ti av de flere hundre millionene har kanskje på en eller annen måte en tilknytning til terrorisme. Det betyr at mer eller mindre «all» informasjon NSA har tappet ikke er relevant for det overvåkingen faktisk var ment for å bekjempe: Terror. Overvåkingen har gått over alle støvleskaft! Med så mye irrelevant informasjon, spesielt bedriftsinformasjon, er det kanskje ikke langt i fra sannheten at NSA selv eller en ansatt ser sitt snitt til å selge slik sensitiv informasjon til andre bedrifter eller på svartebørsen. Fristelsen blir jo også større nå i disse økonomisk harde tider som USA opplever.

Stilles til ansvar

Om det viser seg at salg av sensitiv bedriftsinformasjon har forekommet bør NSA straffes og bedrifter det gjelder bør få erstatning, selv om jeg tviler på at noe vil skje i det hele tatt siden NSA er en statelig organisasjon. På grunn av at lovbruddet har forekommet i en bedrift i et annet land enn USA, er det heldigvis landet som bedriften er stasjonert i hvor NSA da er strafferettslig ansvarlig, som gir liv til håp i hengende snøre. Noen må i hvertfall stå til ansvar for slike grove lovbrudd som nå viser seg å forekomme, hvis ikke sender man et signal om at dette er helt greit og vi gir fullstendig f**n.

Avslutningsvis vil jeg si at overvåkingen har gått langt over streken. Overvåkningsprogrammet tjener ikke lenger den hensikten det var ment å tjene, og da er det på tide å avslutte. Det har i løpet av de siste månedene rullet ut en hel haug med saker hvor overvåkingen har blitt misbrukt. Det er på det grunnlag sammen med den nyeste informasjonen at mulighetene for at salg av sensitiv bedriftsinformasjon kan ha forekommet. Det er ikke hundre prosent bevist, men når så mange bedrifter og folk i næringslivet har blitt overvåket og fått tappet informasjon, styrker det bare argumentasjonen som taler for problemstillingen.

Offline utforsker CERN

Norges forskningsråd arrangerte en pressetur til CERN i begynnelsen av november. De inviterte var journalister fra Aftenposten, Dagsavisen, VG, teknisk ukeblad, computerworld, NRK og sist, men ikke minst: Offline.

TEKST OG FOTO: KARI FOSSHAUG SKJOLD

Forventningene var blandet da jeg satt på trikken og ventet på å nå endestasjon «CERN». Kom jeg til å møte på Einstein-lignende mennesker vandrende rundt? Ville jeg måtte dukke for farlige partikler på avveie? Neida. Joda. Men uansett var jeg spent på hva dagen skulle bringe.

CERN er Europas organisasjon for kjernefysisk forskning, grunnlagt i 1954 av tolv europeiske land, deriblant Norge. Organisasjonen omfatter verdens største forsknings-senter innen kjernefysikk, partikkel- og kjernefysikk. Senteret ligger hovedsakelig i Sveits, men deler av anlegget går også over grensen til Frankrike.

CERN campus

CERN campus er som en egen liten landsby. Den består av hundrevis av bygg der nummereringen av byggene virker helt tilfeldig. Bygg nummer 304 står for eksempel ved siden av bygg nummer 26, noe som skaper et enormt hodebry når du skal finne fram. Jeg brukte omtrent et kvarter på å finne fram til et sted jeg kunne få informasjon, resepsjonen til CERN Hostel, for så å bruke enda ti minutter på å finne fram til det neste bygget jeg ble henvist til. Kanskje er denne nummereringsforvirringen til for at de smarte fysikerne skal få litt ekstra hjernetrim i hverdagen.

LHC

LHC (Large Hadron Collider) er selve tunnelen og kanskje det de fleste forbinder med CERN. Den er 27 kilometer i omkrets og ligger mellom 50-150 meter under bakken.

Da vi skulle få se tunnelen måtte vi ta buss et stykke over på fransk side. Vi fikk utdelt hjelmer før vi gikk inn i et bygg, bort til en heis, og ble fraktet cirka 50 meter ned under bakken. Her ble vi ledet av guiden vår inn til en del av tunnelen.

Tunnelen er ikke en perfekt sirkel. En av forskerne sa den kan minne litt om en åttekant. Forskerne bruker gjerne sykler for å komme seg fram og tilbake langs de lange strekningene.

Partikkelakselerator

LHC er verdens kraftigste partikkelakselerator. Maskinens oppgave er å akselere to stråler med partikler i motsatt retning med den hensikt at de skal kolliderer. Begge strålene kommer opp i en fart på 99,9% av lysets hastighet. Superledende magneter som opererer i veldig lav temperatur i et slags vakuum som kan sammenlignes med universet, fører strålene rundt i tunnelen. Hver stråle inneholder normalt rundt 3000 «bunter» med partikler, der hver bunt består av så mange som 100 billioner partikler. Grunnen til at de sender så ekstremt mange partikler mot hverandre er at et høyt antall partikler øker sjansene for at noen kolliderer. Det er nemlig veldig vanskelig å få partiklene til å kolliderer

fordi de er så ekstremt små. I en kollisjon der omtrent 200 billioner partikler blir sent, vil bare cirka 20 av dem faktisk kolliderer. I LHC vil bunter imidlertid kolliderer omtrent 30 millioner ganger per sekund, så den kraftige maskinen vil generere opp mot 500 millioner kollisjoner per sekund.

Kollisjoner og detektorer

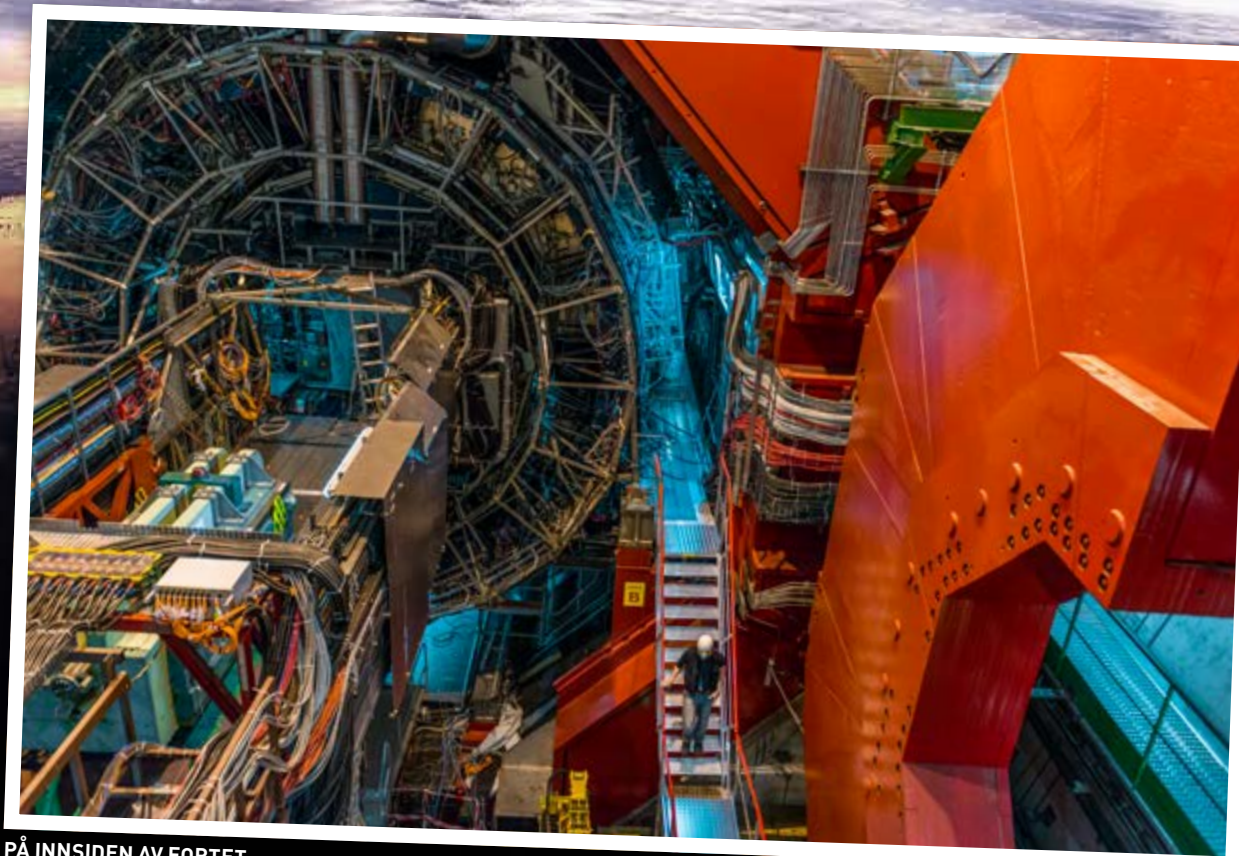
Ved kollisjonene oppstår det nye partikler som fysikerne ved CERN studerer. For å faktisk kunne se hva som skjer ved kollisjonene, trengs detektorer. Det finnes fire store detektorer ved LHC: ALICE, ATLAS, CMS og LHCb. Under omvisningen fikk jeg se ALICE og ATLAS, derfor skal jeg fortelle videre om de to.

Detektorene fanger opp partikkelkollisjonene på en måte som kan sammenlignes med et ekstremt bra digitalkamera. Enorme mengder data blir lagret, og bildene må gjennom en omfattende sorteringsprosess før de kan bli brukt i forskning.

ALICE

ALICE (A Large Ion Collider Experiment) er en detektor som er spesialisert for å studere tungionekollisjoner. Under omvisningen fikk vi se framsiden av detektoren. Den er 16 meter høy, 26 meter lang og veier hele 10 000 tonn.

Med ALICE-eksperimentet skal vi kunne få et glimt av hvordan materie oppførte seg øyeblikkelig etter The Big Bang. Ved å akselere

PÅ INNSIDEN AV FORTET

tunge kjerner opp mot lysets hastighet ved hjelp av LHC, og få de til å kolliderer rett i hverandre, skal en kunne få temperaturen opp mot 2000 billioner grader, 100 000 ganger varmere enn det er i solens kjerne. Disse ekstreme forholdene ligner forholdene umiddelbart etter The Big Bang, og dermed skal det være mulig å se hvordan det opprinnelige materiet var. Gjennom utvidelse og nedkjøling vil det opprinnelige materiet vende tilbake til originalt materiet. Ved å observere dette kan vi få en bedre forståelse av materien som dagens univers består av. Dette skjer imidlertid over en ekstremt kort tidsperiode og på et veldig lite volum - cirka på størrelse med en atomkjerne. Derfor er det viktig med en ekstremt nøyaktig detektor som ALICE.

ATLAS

Med 46 meter i lengde og 25 meter i høyde er ATLAS den største detektoren (med tanke på volum) som noen gang er bygget for partikkelfysikk. Hensikten

med den er å finne ut hvorfor universet er slik det er i dag. ATLAS-eksperimentet går ut på å kolliderer protoner ved rekordhøye energier. Ønsket er å oppdage partikler i restene av kollisjonen, og å få bedre forståelse av energi og material ved å følge prosessene som skjer.

To av de største mysteriene er hvordan partikler kan få større masse, og hvordan masse og energi henger sammen. Denne sammenhengen prøver forskere å forklare ved hjelp av den media-opplåste Higgs-partikkelen. Dersom denne partikkelen eksisterer, påstås det at ATLAS-detektoren vil oppdage den, og dermed gi oss bedre innsikt i masseproblemet.

Under omvisningen så jeg bare et hjørne av detektoren. Jeg ble overveldet over hvor mange små deler den er satt sammen av, og hvor ekstremt mange ledninger som binder alt sammen. Maskinen er ekstremt kompleks og et utrolig fascinerende syn.

CERN som arbeids- og studieplass

Siden opprettelsen av CERN har norske forskere, studenter og ansatte vært aktive i miljøet. De fleste som jobber med CERN fra Norge, er forskere innen høyenergi kjerne- og partikkelfysikk ved universitetene i Oslo og Bergen. NTNU og flere høyskoler deltar på teknologisiden.

Under omvisningen, da vi fikk se gigantiske detektorer med en vekt opp mot 10 000 tonn, ble vi fortalt at det først og fremst er studenter som står for bygningsprosessen, og at de er en veldig viktig del av CERN. En stor andel av de 120 nordmennene som jobber ved CERN, er studenter. Mange av disse fullfører masteren sin der.

Du tenker kanskje at det kun er de aller smarteste som får arbeide ved CERN? Det er ikke alltid tilfelle. De la vekt på at det å ha lidenskap for det en driver med, er det desidert viktigste kriteriet, og at en ikke nødvendigvis trenger å være Einstein.

Ut i kulda eller inn i varmen?

Etter å ha vært i prat med fem utvekslingsstudenter ved NTNU, har jeg fått en idé om hva Norge har å by på og hva sannheten om nordmenn er, sett fra deres perspektiv. Norske bussturer samt, fest- og matvaner er det de reagerer sterkest på.

TEKST: KARI SKJOLD

ILLUSTRASJON: INGRID MYRANN

De tre franske studentene Valentin Jehanno, Guido Van Rijckevorsel og Olivier Angrand, samt Dominik Horb fra Tyskland og Ruth Hinojosa Sousa fra Spania har kommet til Norge for å ta et utvekslingsår.

- Jeg har lenge hatt et ønske om å oppleve Skandinavia. Jeg ville flytte til Norge på grunn av landskapet, den norske kulturen og kanskje mest av alt på grunn av den gode livskvaliteten nordmenn har, forteller franske Valentin.

Etter et par måneder i Trondheim har han opplevd at det er flere positive sider ved å velge akkurat Norge som utvekslingsplass. Stor frihet ved universitetet er noe av det han setter størst pris på.

- Her lærer vi på en helt annen måte enn vi gjør i Frankrike. Ved universiteter i Frankrike er alle forelesningene obligatoriske, og vi kan ikke velge hvilke emner vi ønsker å ta. Alt er lagt opp, og du må følge planen til punkt og prikke. Her kan vi velge så å si alt, sier Valentin.

De to franske kameratene legger til at det også er et stort pluss at nordmenn snakker såpass bra engelsk.

- Norge har blitt kåret til det landet som snakker best engelsk som andrespråk. Det var en av grunnene til at jeg ville hit, sier Guido.

Høflige, men tar lite initiativ

Ryktet er vel at nordmenn er tilbakeholdne, sjenerte eller rett og slett ikke inkluderende når det kommer til nye mennesker.

- Dere har en annerledes måte å sosialisere på, det er sikkert og visst, sier Valentin og ler.

Både Guido og Ruth forteller at de var nervøse for å komme til Norge på grunn av ryktene om at det er vanskelig å bli kjent med oss. Men etter å ha vært her noen måneder er de enige om at det de hadde hørt var overdrevent.

- Nordmenn kommer sjeldent bort til deg bare for å prate, men de er alltid høflige, sier Valentin.

- De nøler aldri med å snakke engelsk når du er i nærheten, så på den måten er de veldig inkluderende, sier Guido.

Janteloven og selvgodhet

Vi preges kanskje av en norsk selvgodhet, men når vi møter andre er det «typisk norsk» at Janteloven slår inn, og forteller oss at vi ikke skal være bedre enn andre. Det la Guido raskt merke til.

- Dere viser dere aldri frem eller skryter av dere selv. Når dere får komplimenter, svarer dere bare «nei, jeg er ikke så god da», selv om dere faktisk er det, sier han.

Men han påpeker at det er stor forskjell på folk - som det er i alle land. Noen er veldig sjenerte, mens andre går bort til tilfeldige bare

for å sosialisere. Olivier skyter inn en historie om at en gang han krysset studentboligene ved Moholt, kom han i prat med en tilfeldig forbi-spaserende. Den fremmede endte med å invitere han til å være med å spise på McDonalds.

- Det var litt spesielt, sa han.

Dominik fikk derimot ikke samme kickstart på studentlivet som resten av utvekslingsstudentene. Han gikk glipp av fadderukene, og syns derfor det var vanskelig å bli kjent med folk i starten.

Festkultur

Dominik forteller at han var forsiktig med pengebruken i begynnelsen.

- Alt er dyrt i Norge, spesielt alkohol! Så i begynnelsen festet jeg ikke så mye, men det var i og for seg greit, for da fikk vi muligheten til å bli kjent med hverandre uten å være beruset, sier han.

Det tok dog ikke lang tid før de fant ut at det går en gratis buss til Sverige, der det er mulighet for litt større innkjøp.

- Det blir litt mer festing nå, ja, innrømmer Dominik.

På spørsmål om det er noe de reagerer på når det gjelder norske vaner, er norske studenter festkultur det utvekslingsstudentene hadde mest å si om. Den største forskjellen fra nord til sør i Europa er åpenbart klokkeslettet en begynner å innta alkohol på.

«*Ingenting er gratis i Norge, bortsett fra buss til Sverige og utskrift på universitet*»

- Første gangen jeg var ute i Trondheim, hadde jeg ikke spist middag fordi det var altfor tidlig. Å drikke på tom mage var ingen god idé, forteller Guido.

Dominik fra Tyskland forteller at han er vant til å begynne festingen omtrent ti- elleve på kvelden. Men til sammenligning er også utestedene oppe veldig mye lenger i hans hjemland.

- Vi pleier å dra ut på byen til samme tid som dere drar hjem, sier han.

I Tyskland er det ikke uvanlig at utestedene er oppe til fem neste morgen.

- Dessuten er det merkelig at dere drikker dere fulle på vin! Jeg er vant til at vin nytes sammen med mat, sier Olivier.

Fingrene av fatet!

At Norge er et dyrt land er det ingen tvil om. - Ingenting er gratis i Norge, bortsett fra buss til Sverige og utprint på universitet, sier Guido og ler.

Dominik legger til at han en gang fikk en bussbillett gratis, fordi bussjåføren ikke hadde vekslepenger. Bortsett fra det må de betale for hver minste lille ting. Til og med når de blir invitert til fest må de være forsiktige med hva som er gratis og hva som ikke er det. Guido fikk seg en overraskelse første gangen han ble invitert til en sosial samling med faddergruppen sin.

- Jeg ble fortalt at jeg kunne ta med øl hvis jeg ville, så jeg tok med en six-pack og la den i kjøleskapet da jeg kom fram til fadderens. I Frankrike er vi vant til å dele alt, så da jeg skulle hente meg øl senere tok jeg bare en tilfeldig, og brydde meg ikke om det var jeg eller

noen andre som hadde kjøpt den. Det ble det en stor sak av! Det var tydeligvis ikke akseptert i det hele tatt. De trodde jeg stjal, sier Guido og ler.

Han legger til at det var første og siste gang han gjorde det.

- Nå har jeg skjont at det som er ditt, er ditt, og det som andre har kjøpt skal man holde seg langt vekk fra. Man deler ikke, sier han.

Olivier har også opplevd lignende. Han tok med seg chips til en ny bekjent, men det var ingen som ville ha. Alle hadde sitt eget potetgull, og ingen delte. Franskmenne syns dette er litt rart, men samtidig er de forståelsesfulle fordi mat og drikke koster såpass mye i Norge, og studenter har generelt dårlig råd.

En norsk busstur

På bussen en lørdagskveld er det ikke uvanlig at studenter bryter ut i studentsanger. Noen begynner, og flere følger på. «Hjulene på bussen, de går rundt og rundt, rundt og rundt..» og «Lambo, lambo, mine herrer lambo» er slagere.

- Sånn type sang på bussen ville aldri vært akseptert i Tyskland. Der ville du bli kastet rett av, sier Dominik.

Guido mener nordmenn aksepterer så og si alt, og at bussjåførene bare tenker «Jaja, sånn er det. De er jo studenter».

- I Frankrike er folk mye strengere. Nordmenn tar livet veldig med ro, er tålmodige og aksepterer ting som de er, mener han.

Lørdagskveldene er kanskje bussene på vei til byen stappfulle av festglade studenter som synger sammen, men til vanlig er det litt annerledes.

- Nordmenn holder seg gjerne for seg selv. Hvis en person går på bussen og setter seg bakerst på høyre side, kan jeg garantere at nistemann som kommer på, setter seg forrest og på motsatt side. Det er om igjen å sitte så langt unna hverandre som overhodet mulig! Det er ganske pussig, mener Ruth fra Spania.

Matkultur

Selv om oppturene har vært mange under oppholdet i Norge, er det en del ting de savner ved hjemlandet. Matkulturen er spesielt viktig for dem.

- I Frankrike er det vanlig å ha to timer pause til å spise, uansett om du jobber, går på skole eller studerer. Vi nyter maten mens vi sosialisere og hygger oss. I Norge virker det som om alle spiser fordi de må, ikke for å nyte. Her hiver studentene i seg en brødskive eller to imellom forelesningene, sier Olivier og påpeker hvor merkelig det er å bare ha 15 minutters matpause.

Spanske Ruth mener også at vi nordmenn spiser veldig enkel mat, og bruker ikke på langt nær så lang tid som spanjoler gjør på å forbede den. Hun poengterer samtidig at vi spiser sunnere, og har en sunnere livsstil, også med tanke på trening.

Trondheim har gitt mersmak

Avslutningsvis forteller de hvor flott universitetet er, og at studentlivet i Trondheim er helt fantastisk. Selv om planen for de fleste i utgangspunktet bare var å bli et semester, har de alle lyst til å bli lenger etter disse tre månedene.

kjøkken~
HACKS

Magnus' G(r)eek Burgers

Skapkokk?
Glad i mat?

Send oss
ditt bidrag på:
redaksjonen@online.ntnu.no
- VI KOMPILERER TIL JAVA!

```
1. import kitchen.*;
2. /**
3.  * G(r)eek burgers.
4.  * Most likely the best burgers you'll ever make in your kithcen
5.  * @author Magnus B. Line
6.  * @version 1.0
7.  */
8. public class GeekBurger {
9.     Ingrediens kjøttdeig      = new Kjøttdeig(400, Enhet.GRAM);
10.    Ingrediens fetaost         = new FetaOst(100, Enhet.GRAM);
11.    Ingrediens salt            = getSalt(1, Enhet.TESKJE);
12.    Ingrediens pepper         = getPepper(1.5, Enhet.TESKJE);
13.    Ingrediens oregano         = getOregano(1, Enhet.TESKJE);
14.    Ingrediens sukker         = getSukker(1, Enhet.TESKJE);
15.    Ingrediens timian          = getTimian(1, Enhet.TESKJE);
16.    Ingrediens olje            = getOlivenolje(1, Enhet.SPISESKJE);
17.    Ingrediens burgerbrød      = new Burgerbrød(4);
18.    Ingrediens løk             = new Rødløk(4);
19.    Ingrediens tomat           = new Tomat(2);
20.    Ingrediens ruccola         = new Ruccola();
21.    Ingrediens agurk           = new Agurk();
22.    Ingrediens matyogurt       = new Matyogurt(3, Enhet.DESILITER);
23.    Ingrediens hvitløk         = new Hvitløk(1, Enhet.FEDD);
24.    Ingrediens eddik           = new Hvitvinseddik(0.5,
25.                                                Enhet.TESKJE); // valgfritt
26.
27.    public GeekBurger() {
28.        beholder.add(kjøttdeig, fetaost, salt, pepper,
29.                     oregano,sukker, timian, olje);
30.
31.        beholder.bland();
32.        ArrayList<Burger> burgere = new ArrayList<Burger>();
33.        for (Burgerdeig deig : ((Burgerdeig) beholder.pop()).split(4){
34.            burgere.add(deig.lagBurgerForm());
35.        }
36.
37.        løk.hakkOpp();
38.        løkstekepanne.add(smør, løk);
39.        løkstekepanne.stek(Temperatur.MIDDELS-LAV);
40.        Thread.sleep(1500000) // 25 min
41.
42.        rivjern.rivOpp(agurk);
43.        agurk.pressUtVann();
44.        hvitløk.knus();
45.        tzatzikibeholder.add(agurk, yogurt, hvitløk, eddik)
46.                             //smak til med salt og pepper
47.
48.        burgerstekepanne.add(burgere);
49.        while(burgere.status != Status.FERDIG) {
50.            burgerstekepanne.stek();
51.        }
52.
53.        for(Burgerbrød brød : burgerbrød) {
54.            brød.getBunn().add(ruccola, tzatzikibeholder.pop(),
55.                             burgerstekepanne.pop(),løkstekepanne.pop(),
56.                             tomat, brød.getTopp());
57.        }
58.
59.        enjoyMeal(true);
60.    }
61. }
```


Kjære
Online

Lykke til på eksamen!
Vi sees igjen i 2014

visma.no/consulting

facebook.com/vismaconsulting

 VISMA®

Refresh

I denne spalten oppdaterer vi deg kort om hva som har skjedd på IDI, hos Online og ellers i studiebyen siden forrige Offline.

Sugepumpen er 95år!

Offline gratulerer, og takker for en hyggelig feiring.

... Og Broderskapet fyller 100år!

Arkitektstudentenes broderskap feirer 100års-jubileum. Hurra for ALF!

Studenttinget har hatt valg

Etter en positiv oppslutning på 13,7%, har det nye studenttinget blitt valgt. IME stiller med følgende representanter: Kim Allgot, Oscar Hansen Federi, Marta H. Ransestad og Anders Espeseth.

Kakedager hos IME

Studentrådet IME har kake hver fredag kl 12.15, så om det er noe du mener burde være bedre i din studenthverdag, er det bare å ta turen innom kontoret.

Hilde herjet i Trøndelag

Kvelden den 17. november tok stormen Hilde ut all aggresjon på de stakkars beboerne i Trøndelag. En god søndag å holde seg inne på.

Onlineweb 4

Drifts- og utviklingskomiteen har endelig lansert siste versjon av Onlines nettside; Onlineweb 4, og feiret lanseringen med en forrykende fest 19. november. Hurra!

28
NOV

SOSIALT
Juleversted

SOSIALT
Eksamensfest

20
DES

LYKKE TIL PÅ EKSAMEN!

Offline ønsker alle en riktig god jul, og et godt nytt år!